

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 15 kwietnia 2016 r.

Pozycja 310

POSTANOWIENIE

z dnia 9 grudnia 2015 r.

Sygn. akt Ts 295/15

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Marek Zubik,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej J.S. w sprawie zgodności:

- 1) art. 112 ust. 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1025, ze zm.) z art. 2, art. 32 ust. 1 i 2, art. 45 ust. 1 i art. 78 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284, ze zm.) oraz art. 14 ust. 1 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych otwartego do podpisu w Nowym Jorku dnia 19 grudnia 1966 r. (Dz. U. z 1977 r. Nr 38, poz. 167),
- 2) art. 370 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, ze zm.) z art. 2, art. 32 ust. 1 i 2, art. 45 ust. 1 i art. 78 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284, ze zm.) oraz art. 14 ust. 1 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych otwartego do podpisu w Nowym Jorku dnia 19 grudnia 1966 r. (Dz. U. z 1977 r. Nr 38, poz. 167),
- 3) art. 130 § 1¹ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, ze zm.) z art. 2, art. 32 ust. 1 i 2, art. 45 ust. 1 i art. 78 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284, ze zm.) oraz art. 14 ust. 1 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych otwartego do podpisu w Nowym Jorku dnia 19 grudnia 1966 r. (Dz. U. z 1977 r. Nr 38, poz. 167),

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej z 18 sierpnia 2015 r. J.S. (dalej: skarżący) zakwestionował zgodność art. 112 ust. 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1025, ze zm.; dalej: u.k.s.c.), art. 130 § 1¹ i art. 370 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, ze zm.; dalej: k.p.c.) z art. 2, art. 32 ust. 1 i 2, art. 45 ust. 1 i art. 78 Konstytucji, art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284, ze zm.; dalej: Konwencja) oraz art. 14 ust. 1 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych otwartego do podpisu w Nowym Jorku dnia 19 grudnia 1966 r. (Dz. U. z 1977 r. Nr 38, poz. 167; dalej: MPPOiP).

Skargę konstytucyjną wniesiono na tle następującego stanu faktycznego. Skarżący reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika wniósł apelację od wyroku sądu I instancji wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów apelacji. Postanowieniem z lutego 2014 r. Sąd Okręgowy w W. oddalił ten wniosek. Sąd Apelacyjny w W. postanowieniem z lipca 2014 r. oddalił zażalenie skarżącego na powyższe rozstrzygnięcie. Odpis rozstrzygnięcia sądu II instancji został doręczony pełnomocnikowi skarżącego 25 sierpnia 2014 r. Wobec nieuiszczenia opłaty od apelacji Sąd Okręgowy w W. postanowieniem z września 2014 r. odrzucił apelację. Zażalenie na to orzeczenie oddalił Sąd Apelacyjny w W. postanowieniem z kwietnia 2015 r.

Skarżący zarzucił, że art. 112 ust. 3 u.k.s.c., w zakresie, w jakim wyklucza zastosowanie art. 112 ust. 2 u.k.s.c. i przewiduje, że termin do opłacenia pism biegnie od doręczenia stronie postanowienia oddalającego zażalenie na rozstrzygnięcie o odmowie zwolnienia od kosztów sądowych, narusza art. 2 Konstytucji (zasada demokratycznego państwa prawnego), art. 32 ust. 1 Konstytucji (zasada równości), art. 32 ust. 2 Konstytucji (zasada niedyskryminacji), art. 45 ust. 1 Konstytucji (prawo do sądu) oraz art. 78 Konstytucji (prawo do zaskarżenia orzeczeń i decyzji wydanych w pierwszej instancji), a ponadto jest sprzeczny z art. 6 ust. 1 Konwencji i art. 14 ust. 1 MPPOiP.

Skarżący sformułował także zarzut niezgodności art. 130 § 1¹ k.p.c. w zakresie, w jakim dotyczy pisma osoby zamieszkałej za granicą, która ma przedstawiciela w kraju, z art. 2 Konstytucji (zasada demokratycznego państwa prawnego), art. 32 ust. 1 Konstytucji (zasada równości), art. 32 ust. 2 Konstytucji (zasada niedyskryminacji), art. 45 ust. 1 Konstytucji (prawo do sądu) oraz art. 78 Konstytucji (prawo do zaskarżenia orzeczeń i decyzji wydanych w pierwszej instancji), a ponadto jego sprzeczności z art. 6 ust. 1 Konwencji i art. 14 ust. 1 MPPOiP.

Ponadto zdaniem skarżącego art. 370 k.p.c. w zakresie, w jakim przewiduje odrzucenie apelacji nieopłaconej, narusza art. 2 Konstytucji (zasada demokratycznego państwa prawnego), art. 32 ust. 1 Konstytucji (zasada równości), art. 32 ust. 2 Konstytucji (zasada niedyskryminacji), art. 45 ust. 1 Konstytucji (prawo do sądu) oraz art. 78 Konstytucji (prawo do zaskarżenia orzeczeń i decyzji wydanych w pierwszej instancji), a ponadto jest sprzeczny z art. 6 ust. 1 Konwencji i art. 14 ust. 1 MPPOiP.

Zarządzeniem sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 6 listopada 2015 r. skarżący został wezwany do uzupełnienia braków formalnych skargi przez nadesłanie adresu zamieszkania oraz podanie daty doręczenia pełnomocnikowi skarżącego lub skarżącemu postanowienia Sądu Apelacyjnego w W. z kwietnia 2015 r. W piśmie z 19 listopada 2015 r. skarżący uzupełnił te braki formalne i wskazał, że postanowienie Sądu Apelacyjnego w W. z kwietnia 2015 r. zostało doręczone 19 maja 2015 r.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Na podstawie art. 138 w zw. z art. 139 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 1064; dalej: ustawa o TK z 2015 r.) z dniem 30 sierpnia 2015 r. utraciła moc ustawa z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643, ze zm.; dalej: ustawa o TK). Zgodnie z art. 134 pkt 1 ustawy o TK z 2015 r. w sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy w postępowaniu przed Trybunałem w zakresie dotyczącym wstępnego rozpoznania stosuje się przepisy dotychczasowe, tzn. przepisy ustawy o TK. Rozpatrywana skarga konstytucyjna została wniesiona przed dniem wejścia w życie ustawy o TK z 2015 r., dlatego do jej wstępnej kontroli zastosowanie mają przepisy ustawy o TK.

Skarga konstytucyjna jest szczególnym środkiem ochrony konstytucyjnych wolności i praw. Ma ona gwarantować, że obowiązujące w systemie prawa akty normatywne nie będą stanowiły źródła ich naruszeń. W myśl art. 79 ust. 1 Konstytucji przedmiotem skargi konstytucyjnej jest wniosek o zbadanie zgodności z Konstytucją przepisów stanowiących podstawę ostatecznego orzeczenia o prawach skarżącego. Wskazany przedmiot skargi konstytucyjnej determinuje wymogi formalne, których spełnienie jest konieczne dla stwierdzenia jej dopuszczalności.

W myśl zakwestionowanego art. 112 ust. 3 u.k.s.c.: „Przepisu ust. 2 nie stosuje się, jeżeli pismo podlegające opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu lub wartości przedmiotu zaskarżenia, zostało wniesione przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego. W takim przypadku, jeżeli wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych złożony przed upływem terminu do opłacenia pisma został oddalony, tygodniowy termin do opłacenia pisma biegnie od dnia doręczenia stronie postanowienia, a gdy postanowienie zostało wydane na posiedzeniu jawnym – od dnia jego ogłoszenia. Jeżeli jednak o zwolnieniu od kosztów sądowych orzekał sąd pierwszej instancji, a strona wniosła zażalenie w przepisany termin, termin do opłacenia pisma biegnie od dnia doręczenia stronie postanowienia oddalającego zażalenie, a jeżeli postanowienie sądu drugiej instancji zostało wydane na posiedzeniu jawnym – od dnia jego ogłoszenia”.

Zgodnie zaś z zaskarżonym art. 130 § 1¹ k.p.c.: „Jeżeli pismo wniosła osoba zamieszkała lub mająca siedzibę za granicą, która nie ma w kraju przedstawiciela, przewodniczący wyznacza termin do poprawienia lub uzupełnienia pisma albo uiszczenia opłaty nie krótszy niż miesiąc”.

Natomiast zakwestionowany art. 370 k.p.c., przewiduje, że: „Sąd pierwszej instancji odrzuci na posiedzeniu niejawnym apelację wniesioną po upływie przepisany terminu, nieopłaconą lub z innych przyczyn niedopuszczalną, jak również apelację, której braków strona nie uzupełniła w wyznaczonym terminie”.

W pierwszej kolejności Trybunał Konstytucyjny zbadał, czy orzeczenie wskazane przez skarżącego jako ostateczne w rozumieniu art. 47 ustawy o TK – postanowienie Sądu Apelacyjnego w W. z kwietnia 2015 r. – zostało oparte na zakwestionowanych przepisach.

Niewątpliwie podstawą wskazanego rozstrzygnięcia nie był art. 130 § 1¹ k.p.c., ponieważ skarżący miał przedstawiciela (profesjonalnego pełnomocnika) w kraju, a postanowienie dotyczyło odrzucenia apelacji z powodu jej nieopłacenia.

Wobec niespełnienia przesłanki formalnej wynikającej z art. 47 ust. 1 pkt 1 ustawy o TK, polegającej na konieczności uzyskania ostatecznego orzeczenia wydanego na podstawie zaskarżonego przepisu, Trybunał odmówił nadania dalszego biegu niniejszej skardze konstytucyjnej w zakresie dotyczącym art. 130 § 1¹ k.p.c.

Trybunał Konstytucyjny przypomina, że z art. 79 ust. 1 Konstytucji wynika, iż skarga konstytucyjna przysługuje tylko w wypadku, gdy zostały naruszone wolności lub prawa określone w Konstytucji. W związku z tym, wskazany przez skarżącego art. 6 ust. 1 Konwencji

ani art. 14 ust. 1 MPPOiP nie mogą stanowić wzorców kontroli przepisów zakwestionowanych w niniejszej sprawie (por. np. wyroki TK z: 8 czerwca 1999 r., SK 12/98, OTK ZU nr 5/1999, poz. 96; 10 lipca 2000 r., SK 21/99, OTK ZU nr 5/2000, poz. 144; 7 maja 2002 r., SK 20/00, OTK ZU nr 3/A/2002, poz. 29 oraz 15 kwietnia 2009 r., SK 28/08, OTK ZU nr 4/A/2009, poz. 48, a także postanowienie TK z 28 stycznia 2010 r., Ts 320/08, OTK ZU nr 2/B/2010, poz. 106). Artykuł 79 ust. 1 ustawy zasadniczej nie przewiduje możliwości kwestionowania w trybie skargi konstytucyjnej zgodności przepisów aktów normatywnych z umowami międzynarodowymi, jakimi są Konwencja oraz MPPOiP. Na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 1 *in fine* oraz art. 36 ust. 3 w zw. z art. 49 ustawy o TK należało zatem ze względu na niedopuszczalność orzekania odmówić nadania dalszego biegu niniejszej skardze w zakresie zarzutu zgodności art. 112 ust. 3 u.k.s.c., art. 130 § 1¹ i art. 370 k.p.c. z art. 6 ust. 1 Konwencji i art. 14 ust. 1 MPPOiP.

Niezależnie od powyższego Trybunał stwierdza, że powołane przez skarżącego normy wynikające z art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji nie mogą być samodzielnymi wzorcami kontroli w analizowanej sprawie.

Przepis art. 2 Konstytucji nie może stanowić samodzielnego wzorca kontroli rozpatrywanej skargi konstytucyjnej w odniesieniu do zakwestionowanych art. 112 ust. 3 u.k.s.c. i art. 370 k.p.c. Wynikające z art. 2 Konstytucji zasady demokratycznego państwa prawnego i sprawiedliwości społecznej mogą zostać wyjątkowo przyjęte za samoistny konstytucyjny wzorzec kontroli kwestionowanego przepisu, jednakże tylko gdy „skarżący wskaże wynikające z tych zasad konkretne prawa lub wolności mające postać normatywnych praw podmiotowych. Normatywne prawa podmiotowe muszą precyzyjnie określać zarówno ich adresata, jak i jego sytuację prawną powiązaną z możliwością wyboru sposobu zachowania się” (postanowienia TK z 6 marca 2001 r., Ts 199/00, OTK ZU nr 4/2001, poz. 107 oraz 23 stycznia 2002 r., Ts 105/00, OTK ZU nr 1/B/2002, poz. 60). W analizowanej sprawie skarżący nie wskazał takich konkretnych praw lub wolności.

Natomiast wzorzec kontroli wynikający z art. 32 ust. 1 Konstytucji należy powiązać z konkretnym podmiotowym prawem, wolnością lub obowiązkiem o charakterze konstytucyjnym, w zakresie których została naruszona zasada równości lub niedyskryminacji. Wyrażona w art. 32 ust. 1 Konstytucji zasada równości jest adresowana przede wszystkim do ustawodawcy i wyznacza sposób normowania poszczególnych dziedzin życia publicznego. Wprawdzie Trybunał Konstytucyjny dopuścił możliwość powołania się w skardze konstytucyjnej na jej naruszenie, ale tylko gdy zostanie wskazane konkretne podmiotowe prawo, wolność lub obowiązek o charakterze konstytucyjnym, w zakresie których zasada ta doznała naruszenia, oraz gdy zostanie określony sposób tego naruszenia (zob. postanowienia TK z: 25 listopada 2008 r., Ts 104/07, OTK ZU nr 1/B/2009, poz. 35 oraz 24 października 2001 r., SK 10/01, OTK ZU nr 7/2001, poz. 225). W rozpatrywanej skardze nie dokonano takiego powiązania. Powyższe uwagi należy w pełni odnieść do zasady niedyskryminacji zawartej w art. 32 ust. 2 Konstytucji.

Skarżący zarzucił ponadto, że art. 112 ust. 3 u.k.s.c. i art. 370 k.p.c. naruszają prawo do sądu w aspekcie prawa do rzetelnej procedury (art. 45 ust. 1 Konstytucji).

Trybunał Konstytucyjny podkreśla, że na treść prawa do sądu składają się w szczególności: po pierwsze, prawo do uruchomienia procedury przed niezależnym, niezawisłym i bezstronnym sądem, po drugie, prawo do odpowiedniego ukształtowania procedury sądowej, zgodnie z wymogami sprawiedliwości i jawności, po trzecie, prawo do wyroku sądowego, tj. prawo do uzyskania wiążącego rozstrzygnięcia danej sprawy przez sąd, oraz, po czwarte, prawo do odpowiedniego ukształtowania ustroju i pozycji organów rozpoznających sprawę (zob. wyroki TK z: 16 marca 1999 r., SK 19/98, OTK ZU nr 3/1999, poz. 36; 2 kwietnia 2001 r., SK 10/00, OTK ZU nr 3/2001, poz. 52; 12 marca 2002 r., P 9/01, OTK ZU nr 2/A/2002, poz. 14; 20 września 2006 r., SK 63/05, OTK ZU nr 8/A/2006, poz. 108 oraz

7 grudnia 2010 r., P 11/09, OTK ZU nr 10/A/2010, poz. 128, a także postanowienie TK z 14 grudnia 2009 r., SK 49/07, OTK ZU nr 11/A/2009, poz. 173).

Trybunał Konstytucyjny wskazuje przy tym, że: „Koszty sądowe są tradycyjnie uznawanym instrumentem polityki państwa służącym do regulowania relacji stron stosunków procesowych oraz – w szerszym ujęciu – stymulowania decyzji jednostek co do sposobu prowadzenia swoich interesów i doboru środków ich ochrony” (wyrok TK z 7 września 2004 r., P 4/04, OTK ZU nr 8/A/2004, poz. 81). Ponadto opłaty sądowe nie są „bezwrotnym świadczeniem pieniężnym, gdyż w zamian wnoszący opłatę otrzymuje swoistą usługę publiczną świadczoną przez wyspecjalizowaną jednostkę organizacyjną aparatu państwowego, jaką jest sąd, w postaci rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy sądowej” (wyrok z 6 maja 2003 r., P 21/01, OTK ZU nr 5/A/2003, poz. 37).

Ubieganie się o zwolnienie od kosztów sądowych jest prawem strony. Zasadę jednak stanowi odpłatność za korzystanie z wymiaru sprawiedliwości. Skarżący, składając pozew, a potem wnosząc apelację od wyroku oddalającego powództwo, winien liczyć się z kosztami, jakie się z tym wiążą i przygotować środki na ten cel, których zwrot od strony przeciwnej mógłby nastąpić, jeśli wygrałby sprawę. Gdyby zaś nie miał takiej świadomości, profesjonalny pełnomocnik, któremu zlecił prowadzenie procesu, powinien go o tym pouczyć.

Trybunał Konstytucyjny przypomina, że: „Skarga konstytucyjna wedle Konstytucji nie jest skargą »na rozstrzygnięcie«, lecz skargą »na przepis«. Gdy przyczyną zarzucanego naruszenia jest niekonstytucyjne zastosowanie lub zinterpretowanie przepisu zgodnego z Konstytucją – skarga nie służy. To kształtuje w szczególny sposób dowodowe powinności skarżącego: nawet bowiem wykazanie istnienia związku koniecznego (typu *conditio sine qua non*) między zarzucanym naruszeniem wolności (praw) konstytucyjnych a rozstrzygnięciem, które ów skutek spowodowało, nie jest tożsame z dowodem, że przyczyną zarzucanego naruszenia jest niekonstytucyjność samego przepisu będącego prawną podstawą rozstrzygnięcia. Niezbędne jest bowiem wykazanie, że związek ten istnieje między brakiem konstytucyjności przepisu a naruszeniem prawa lub wolności” (wyrok TK z 15 października 2002 r., SK 6/02, OTK ZU nr 5/A/2002, poz. 65).

We wniesionej skardze nie przedstawiono argumentów, które uprawdopodobniałyby naruszenie prawa skarżącego do sądu ani też prawa do zaskarżenia orzeczeń wydanych w I instancji ze względu na niekonstytucyjne w opinii skarżącego unormowanie określające termin do wniesienia opłaty sądowej w sytuacji, gdy wniosek o zwolnienie od kosztów złożony przez stronę, w imieniu której działa adwokat lub radca prawny, zostanie oddalony.

Skarżący, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł apelację od wyroku, a następnie zażalenie na postanowienie o odrzuceniu apelacji. Ponadto wraz z apelacją skarżący złożył wniosek o zwolnienie z kosztów sądowych, który został oddalony, a orzeczenie to skontrolował sąd II instancji. Następnie sąd *meriti* odrzucił apelację, zaś zażalenie na to rozstrzygnięcie rozpoznał i oddalił sąd odwoławczy. To wszystko dowodzi, że skarżący skorzystał z prawa do sądu i z prawa do zaskarżenia orzeczeń wydanych w I instancji.

Trybunał przypomina, że na tle uchylonego ustawą z 5 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 234, poz. 1571) art. 130² § 3 k.p.c. potwierdzona została zgodność z Konstytucją surowszej regulacji w odniesieniu do zasad wnoszenia opłat sądowych przez profesjonalnych pełnomocników (zob. m.in. wyroki TK z 17 listopada 2008 r., SK 33/07, OTK ZU nr 9/A/2008, poz. 154 oraz 14 września 2009 r., SK 47/07, OTK ZU nr 8/A/2009, poz. 122). Należy zatem stwierdzić, że sformułowany w skardze zarzut niezgodności zakwestionowanego przepisu z art. 45 ust. 1 Konstytucji – ze względu na jego oczywistą bezzasadność – nie zasługuje na uwzględnienie.

W skardze podniesiono również, że art. 112 ust. 3 u.k.s.c. i art. 370 k.p.c. naruszają art. 78 Konstytucji.

Prawo strony do rozpatrzenia sprawy przez sąd II instancji może być naruszone zarówno bezpośrednio, tzn. przez wyłączenie możliwości wniesienia środka zaskarżenia, jak i pośrednio, tj. przez ustanowienie takich formalnych warunków wniesienia takiego środka, które czynność tę nadmiernie utrudniałyby (por. wyroki TK z 12 grudnia 2002 r., P 9/01, OTK ZU nr 2/A/2002, poz. 14 oraz 20 grudnia 2007 r., P 39/06, OTK ZU nr 11/A/2007, poz. 161).

Skarżący twierdzi, że obowiązki ciążące na osobach reprezentowanych przez profesjonalnych pełnomocników prowadzą do pozbawienia ich prawa do zaskarżenia orzeczeń wydanych w I instancji. W ocenie Trybunału argument ten nie jest jednak trafny. Jak już podkreślił Trybunał, wprowadzenie opłat od pism procesowych nie pozbawia stron prawa do sądu, a surowsze wymagania względem tych stron, które są reprezentowane przez profesjonalnych pełnomocników, spełniają standardy konstytucyjne. Jednocześnie ustawodawca gwarantuje bowiem możliwość zwolnienia z ponoszenia opłat (także stronom korzystającym z fachowej pomocy prawnej). Skarżący, o czym świadczy opisany w skardze stan faktyczny i załączone do skargi orzeczenia, wykorzystał przysługujące mu uprawnienie do dochodzenia zwolnienia go z ponoszenia kosztów postępowania oraz środka zaskarżenia w kontroli incydentalnej – przez zaskarżenie odrzucenia apelacji. Z uwagi na powyższe zarzut dotyczący naruszenia art. 78 Konstytucji zawarty we wniesionej skardze należy ocenić jako oczywiście bezzasadny.

Skarżący nie sformułował żadnych innych zarzutów ani argumentów, które mogłyby uzasadnić tezę o niekonstytucyjności zakwestionowanego art. 112 ust. 3 u.k.s.c. W złożonej skardze podniósł jedynie, że termin uiszczenia opłaty powinien być taki sam dla strony, która nie uzyskała zwolnienia od kosztów sądowych – niezależnie od tego, czy reprezentuje ją profesjonalny pełnomocnik, czy też nie korzysta z pomocy prawnej. Opinia skarżącego ma jednak charakter postulatów *de lege ferenda*, które nie mogą być przedmiotem oceny w postępowaniu zainicjowanym przed Trybunałem.

Z wyżej przedstawionych powodów na podstawie art. 49 w zw. z art. 36 ust. 3 ustawy o TK Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.